

vosti „Primorac“ — lomi se grana za grano od uglavljene nagodbe, skoro utonimo v orszagu kislega zelja in paprike. Za zdaj adrese — čez nekoliko časa celo pismo, i tako nas gurajo v edino rešilno magjarščino. — No, res čudna prikazen, ako je istina, kar „Drava“ pripoveduje.

* *Število begunov iz Bosne in Hercegovine v Dalmaciji iznaša po najzadnjih uradnih poročilih 24.817.*

* *Tudi Nemci še nimajo po vse veljavnega pravopisa.* To kaže zbor filologov Nemških, ki ga je Pruski minister nauka dr. Falk nedavno sklical v Berlinu, med katerimi je bil tudi nekdanji Dunajski vseučiliščin profesor dr. Bonitz. Ta zbor se je zedinil v mnogih bistvenih točkah, kako naj vprihodnje pišejo nemške šolske knjige, ter željo izrekel, naj tudi drugi pisatelji nemški se poprimejo tega pravopisa. Med drugim se je, na pr., v zboru imenovanih učenjakov sklenilo, naj oni nepotrebni h se opustí v besedah: noth, rath, bisthum itd., — izostane naj isto tako nepotrebni e, na pr. v besedah: dienstag, miene itd. Ali stari „zopf“ ali, kakor Jakob Grimm pravi, stari „unsinn“, da se samostavniki pišejo z velikimi črkami, ostal je še zmirom kot lastnost „nemškega napredka in nemške originalnosti“! — No, če po tolikem razvitku svojega slovstva niso še Nemci prišli do edinosti o pravopisu, naj nemčurji naši, ki v eno mer jezik brusijo nad slovenščino, najprej pred svojim pragom pometajo smeti!

Politične stvari.

Strahovi ustavoverskih Dunajskih časnikov.

Neka posebna lastnost Avstrijskih liberalcev je, da so vedno v strahu, pa tudi s strahovi, katere sami vidijo, druge strašijo. Ker se bojé za sedanjo njim jako ugodno sistemo, vlečejo na se vsako sapico in skušajo zvedeti, od kod prihaja. Nekaj dni je tega, kar je po Českih časnikih nastal velik ropot in klenkanje sedanjemu ministerstvu. Vsak človek sicer vé, da se sedeži Auerspergovih ministrov že davno zeló majó, a vendar je bil Českih listov glas, oznanjuoč naglo smrt ministerstva, nekoliko prenegel, ker je hudo krizo oznanil že za smrt.

Pa tudi ta glas je liberalce, ki strahu vedno trepetajo, na moč vznemiril. Kedar je vreme mirno in lepo in nikakoršnih govoric o ministerskih krizah, takrat so liberalci ponosni in oznanjujejo vsemu svetu, da je to, kar je vstvaril liberalizem, vstvarjeno za večne čase. Brž pa, ko se pokaže temen oblaček, loti se jih nemir, bojé se nevihte in da bi ta krasnega poslopja liberalizma ne podrla. S tem kažejo, da nimajo nikakoršnega zaupanja do sebe in do svojih del, da jih tare slaba vest, ki jim očita, da se mora marsikaj premeniti, prestrojiti, če nova Avstrija ima gledé blagostanja, moči, veljave in ponosnosti doseči staro Avstrijo.

Ko je počil glas, da imá grof Taaffe nadomestiti grofa Auersperga, so se liberalci tolažili s tem, da je govorica ta nastala le vsled tega, ker je grof Taaffe popotovaje na Ogersko mudil se na Dunaji. Pa tudi ta tolažba je zgubila svojo moč, ko je bil grof Taaffe 2. t. m. pri cesarju. „Kaj ima grof Taaffe pri cesarju opraviti? Tu tiči zajec za grmom!“ Tako so si šepetali liberalci strahu blede na uho in govorice o ministerski krizi so postale zopet glasnejše. Liberalci namreč se bojé vsakega, ki pride k cesarju na pogovor. Tako so se prestrašili tudi one dni, ko sta bila grofa Hohenwart in Leo Thun pri njem. „Hannibal ante portas!“ so kričali brž, kajti pred tema glavama držopravne opozicije imajo največi strah. Najraje bi imeli pred cesar-

jevimi vrati vedno stražo in ogleduhe, ki bi jim vse poročali, kar se godi v cesarjevih sobanah. Kako bi se potem še le prestrašili, ko bi na ta način izvedeli, da cesar tudi druge dni sprejme marsikatero imenitno osobo! Govorov o ministerskih krizah bi ne bilo konca ne kraja in le malokateri liberalcec bi mogel le eno uro mirno spati.

Glavni list Dunajskih liberalcev in njihovih privržencev, „N. fr. Presse“, je zadnje dni naznanil, da so govorice o odstopu ministerstva, ki jih je poprej on sam raznašal, prazne izmišljije. To oklicuje zdaj list z nekakim notranjim veseljem in pričakuje, da bo s tem tudi bralce pomiril in razveselil, kakor da bi bil sedanjega ministerstva ves svet vesel. Al ravno nasprotno je. Zato je po tolažbi tega lista vse še bolj vznemirjeno. Liberalni listi Dunajski namreč mislijo, da se vse njih drži, da občinstvo misli tako, kakor oni, se veseli ž njimi. Ta misel pa je jasen dokaz, da ti listi v svoji oholosti ljudstva prav nič ne poznajo. To so tudi pokazali očividno, ko so ranjcega Deaka proslavljali, do neba povzdigovali in mu peli žalostne pesmi, ki se pa po obširni Avstriji nikakor razlegale niso, kajti večina narodov se za ta „veliki in žalostni dogodjaj“ še zmenila ni. Občinstvo je vsega tega morda nekoliko bralo, al pisatelji bi bili pisano gledali, ko bi bili slišali, kaj je reklo k temu.

„Neue fr. Presse“ pravi potem, ko je občinstvo o ministerski krizi pomirila: „Naša misel je zmiraj še ta, da ministerstvu ne pretí nikakoršna nevarnost, dokler mu je državni zbor sam ne bo naklonil. „Jako predrzna misel je ta, da ministerstvo ne more pasti, dokler ga državni zbor ne vrže; na ta način bi sedelo na svojih sedežih, dokler bi zbor hotel, in cesarjeva oblast bila bi po takem vničena. Cesarjeva moč pa je omejena po ustavi le v dajanji postav, v vladanji pa ne. Saj so že vladarji in celó republikanski načelniki po lastni oblasti svoji in proti volji parlamentov odstavili ministerstvo in izbrali si novo. Tako početje ne prestopi ustavnega načela, kajti novo ministerstvo ima v takem primerljeji pravico razpustiti parlament ter se po novih volitvah obrniti do naroda, in narod utegne pri tem pokazati, ali je zadovoljen s premembo ali ne.

V Avstriji bi tak nagli prekuc nikakor ne prestrašil večine narodov, marveč prav zadovoljni bi bili, ko bi ministerstvo z državnim zborom skupno propadlo, kajti z obema so narodi enako nezadovoljni.

Mi smo prepričani, da se to zdaj še ne bo tako brž zgodilo. Toda pripravljaj se vse na to, in ko se bo zgodilo, bodo vse stranke iznenadene — se vé da, vsaka po svoje. Velika večina naroda bo ploskala taki spremembi, kajti sedanji stan je res že neprenosljiv.

Naši dopisi.

Iz Krašnje 14. sveč. *) (*Naše nadloge. Peticija do gosp. inženirja Ciglerja.*) No, lepa je ta! Pravijo, da v Krašnji pri sv. Tomažu je pozimi gorko kot v Indiji. V resnici je v navadnih zimah razloček med sosednimi kraji gledé mraza in snega. Ali letos je pri nas kot drugodi; snega imamo dva metra debelega, pota so vsa zamedena, da komaj močni hribovci do velike ceste pririjejo. Bojimo se južnega vremena, ker bo vse plavalo, če se ta sila snega naglo raztopí. Pri Krašnji je lega kraja tako nesrečna, da je že povodinj, če je le srednji naliv. Pa ko bi nam sama voda nagajala, bi še bilo; al ta nam donaša s hribov zemlje, peska, skal, da je groza, ter vse to ravno v sredi vasi pušča, ter poplavi

*) Radi sprejeli, ker stvar je velike važnosti in javne razprave vredna. Vred.